

Soqoni Raraba

Distr.
GENERAL

A/RES/53/144
8 March 1999

iKalimasagavulu ka-tolu ni soqoni
Taro ni lewe ni bose 110 (b)

Ituvatuva digitaki Mai vei ira na Soqoni raraba

[ena ripote ni iKatolu ni Komiti (A/53/625/Add.2)]

53/144. iVakaro ena Dodonu kei na iTavi ni Tamata Yadua, iLawalawa kei na Oqani ni iSoqosoqo me Ra Tokona ka Taqomaki Raraba e Kilai Raraba na Dodonu Vakatamata kei na Dodonu Bibi ni Bula Galala

Nai Soqoni Raraba

Vakadeitaki tale na bibi ni kena vakamuri nai naki kei nai vakavuvuli ni iLawalawa ni Soqoni Raraba me baleta na kena tosoi ka taqomaki na dodonu taucoko vakatamata kei na bibi ni galala me baleti ira na tamata kecega ena veimatanitu kecega e vuravura,

Tauri tukutuku ni Ilesilesi ni Dodonu Vakatamata 1998/7 ni 3 Evereli 1998, kaVakadonui na ilesilesi na I tuvatuva ni cakacaka volai baleta na na dodonu kei na itavi ni tamata yadua, ilawalawa kei na oqani ni isoqosoqo me vakatorocaketaki ka taqomaki na kilai raraba ni dodonu vakatamata kei na galala taumada,

Tauri itukutuku talega me baleta na kena wali na Matabose ni Bula Vakailavo kei na Veimaliwai 1998/33 ni 30 Jiulai 1998, ka vakatura kina na Matabose na kena volai na itukutuku ki na Soqoni Raraba

This is an informal translation of the ‘Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms’, which was supported by the Asia Pacific Centre for the Responsibility to Protect (APR2P). All reasonable efforts have been made to ensure this is an accurate translation. The I-Taukei Fiji version is a translation of the original in English for information purposes. In case of a discrepancy, the English original will prevail.

me vakamuri,

Kila na Bibi ni kena vakamuri tiko na ituvatuva ni itukutuku ena ikalimasagavulu ni yabaki ni iVakaro Raraba ni Dodonu Vakatomata,

---

¹ Raica na iVolatukutuku Vakadonui ni Matabose ni Veika Vakailavo kei na Veimaliwai, 1998, *Veika tale esot No. 3* (E/1998/23), wase. II, tikina .A.

² Walewale 217 A (III).

A/RES/53/144

Tabana e 2

1. Taurivaka na iVakaro ena Dodonu kei na iTavi ni Tamata Yadua, Ilawalawa kei na oqani ni iSoqosoqo me Ra Tokona ka Taqomaki e Vuravura Raraba na Dodonu vakatomata kei na Veika Bibi ni Bula Galala, ka sa vakaivolataki ki na kena iwali oqo;
2. Sureti ira na Matanitu, veitabana kei na isoqosoqo ni parokaramu ni Soqoni Raraba kei na veisoqosoqo veiqaravi kei na sega ni matanitu me tosoya cake na nodra sasaga me vakatetei na iTukutuku ka me tokona na kena rokovi ka kilai raraba, ka kerei koya na Sekeriteri Raraba me okati kina na vosa ni iVakaro ena ivakadewa ka tarava ni Dodonu Vakatomata: *E Dua na iSoqosoqo ni iYaya Raraba*.

*85 ni Soqoni
vakatautavata 9
Tiseba 1998*

Veika Vakailava

Ivakaro ena dodonu kei nai Tavi ni tamata Yadua, Ilawalawa kei nai tiki ni vei Soqosoqo me Tokona ka Taqomaki vaka raraba na kilai ni dodonu vakatomata kei na galala bibi

, Na Soqoni Raraba

Vakadeitaki tale na bibi ni kena vakamuri nai naki kei nai vakavuvuli ni iLawalawa ni Soqoni Raraba me baleta na kena tosoi ka taqomaki na dodonu taucoko vakatomata kei na bibi ni galala ni tamata ena veimatani kecega e vuravura,

Vakadeitaki tale na bibi ni kena muri na i vakaraitaki raraba ni dodonu vakatomata kei na veiyalayalati e veiyasai vuravura me baleta na dodonu vakatomata me tiki taumada ni sasaga ni veiyasai vuravura me tokona na rokovi raraba na muri ni dodonu vakatomata kei na galala bibi kei na bibi ni dodonu ni tamata tale eso kei nai iwalewale vakuri mai na na Soqoni raraba ka vakakina o ira ena iwasewase levu,

E vakabibitaka tiko ni o ira taucoko na lewe ni itikitiko raraba ena vakayacori, vakaisema ka vakatikitiki, na nodra itavi bibi me vukea na kena vakayaloqataka na vakarokoroko me baleta na dodonu vakatomata kei na galala taumada me baleta na tamata kecega ka sega ni vakaduiduitaki ena kena mataqali cava ga, oka

kina na vakaduiduitaki e yavutaki ena matatamata, veimataqali, tagane se yalewa, ivosavosa, lotu, vakapolitiki se so tale na vakasama, yavu ni vanua se veimaliwai, itekitekivu, iyauqaqa, sucu se ituvaki tale eso ka vakadeitaka na bibi ni kena rawati na veitokoni veiyasai vuravura me vakayacori kina na itavi oqo me vaka na ka sa vakadeitaki tu ena iTuvatuva

Me kilai na bibi ni itavi ni duavata veiyasai vuravura kei na nodra cakacaka yaga na tamata yadua, ilawalawa kei na veimaliwai ena nodra cau ki na kena sagai na kena yalani vakaoti taucoko na voroki ni dodonu vakatamata kei na galala taumada ni tamata yadua, wili kina na sema na lewe levu, cala , cala vakaisoqoso, se ka vure mai na veikacacataki, veivakaduiduitaki taucoko ni matatamata vakabauta vakavanua, lewa vaka matanitu se cakacaka, valavala kaukauwa, se veivakarerei ki na kaukauwa vakamatani, duavata vakamatani se bula dodonu vakatamata kei na kena sega ni via kila na nodra dodonu na tamata, na yalodei vakaikoya kei na nodra dodonu na tamata yadua me vakayacora na nodra veiliutaki ena ka vakailavo kei na iyau bula

---

³ Iwalewale 2200 A (XXI), veika vakaivola.

A/RES/53/144

Tabana 3

Vakatakilai na veimaliwai me baleta na vakacegu kei na veitaqomaki e veiyasai vuravura kei na veitaqomaki kei na rekitaki ni dodonu vakatamata kei na galala bibi, ka nanuma tiko ni sega ni tiko na vakacegu kei na veitaqomaki e veiyasai vuravura ena sega ni vakabe taki kina o ira na sega ni vakamura tiko,

Vaka bibi taki ni dodonu ni tamata kei na galala bibi e raraba, sega ni vakamacalataki, vewekani , semati ka dodonu me vakatorocaketaki ka tauyavutaki ena dua na ivakarau dodonu, sega ni lewa vakatani na kena vakayagataki na veimataqali dodonu kei na bula galala oqori,

Vakabibitaki ni na tavi kei na cakacaka me na tokona ka taqomaka na dodonu vakatamata kei na galala bibi e koto vata kei na Yasana,

Kila na dodonu kei na itavi ni tamata yadua, ilawalawa kei na veimaliwai me tokona na kena rokovi ka vakabulabulataki na kilaka me baleta na dodonu vakatamata kei na galala bibi ena ivakatagedegede vakamatani kei na veimatani,

Veitukunitaki:

Itukutuku 1

Na tamata yadua e tu vua na dodonu, vakaikoya ka veimaliwai kei so tale, me tosoya ka segata na veitaqomaki kei na kena kilai na dodonu vakatamata kei na galala bibi ena matanitu kei na veiyasai vuravura

Itukutuku 2

1. Na yasana vakayadua e tiko na tavi dodonu ni taqomaka, tokona ka vakayagataka na dodonu taucoko vakatamata kei na galala taumada, veiwekani, na kena vayagataki ena kena vakayagataki na veikalawa vakaoqori kevaka e rawa ni gadrevi me tauyavutaki na ituvaki kece sara e gadrevi ena vanua ni veimaliwai, bula vakailavo, politiki kei na so tale, vakakina na veivakadeitaki vakalawa e gadrevi me vakadeitaki kina ni o ira kece na tamata ena ruku ni nona vakatulewa, vakayadua kei na veimaliwai kei ira tale eso, era na rawa ni marautaka na veivakadonui kei na galala kece sara ena kena ivakarau.
2. Na yasana vakayadua me na vakamuria na tuvatuva ni veiliutaki veika tale eso e gadrevi me vakadeitaki me vukea na na kena vakamuri na dodonu kei na galala ka tukuni tiko ena iVakaro oqo ena kena na kena vakadeitaki na itukutuku.

Itukutuku 3

Na lawa ni vuvale e salavata kei na Vakalawataki ni Veimatanitu Cokovata kei na vei icolacola raraba tale eso ni Yasana ena tikina ni dodonu vakatamata kei na galala bibi na galala bibi sa ikoya na ituvatuva vakalawa ka dodonu me vakayagataki ka marautaki kina na dodonu vakatamata kei na galala ni veika bibi ka tukuni tiko ena iVakaro ena gauna oqo me baleta na kena laveti, taqomaki ka vakadeitaki vakavinaka na dodonu kei na galala oqori e dodonu me vakayacori.

Itukutuku 4

Ena sega ni dua na ka ena Tukunikataki ena gauna oqo koya ena vakacacana se saqata na inaki kei na ivakavuvuli ni vakalawataki mai na Veimatanitu cokovata se me yalani se veivakatabui mai na kena vakarautaki na

iVakaro Raraba ni Dodonu Vakatomata, na Veiyalayalati e Vuravura Raraba me baleta na na dodonu vakatomata kei na so tale na gacagaca kei na veivakadeitaki ni veimatanitu e gadrevi ena tikina oqo.

Itukutuku 5

E na vuku ni kena sagai me ena kena tarai cake ka taqomaki na dodonu vakatomata kei na galala taumada, na tamata yadua e tu na nona dodonu yadudua ka vaka kina na veimaliwai kei ira na tamata, ena matanitu kei na veimatanitu tani:

- (a) Me sota se vakasoqoni vata ena dela ni vakacegu;
- (b) Mo vakaduria, lewena ka vakaitavi ena veimataisoqosoqo sega ni matanitu, mataisoqosoqo se ilawalawa;
- (c) Me veitaratara kei ira na veisoqosoqo sega ni matanitu se soqosoqo vakamatanitu.

Itukutuku 6

Na tamata yadua e tu na dodonu, vakatomata yadua ka vaka talega na veimaliwai vata kei ira e so tale:

- (a) Me kilai, Vakasaqarai, rawati , ciqomi ka tauri nai tukutuku me baleta na dodonu ni tamata kece kei na galala bibi, oka kina na kena rawa ni vakayagataki na itukutuku ni kena soli na dodonu kei na galala bibi ki na veiliutaki e vale, ivakarau ni veiliutaki vakadauveiqaravi;
- (b) Me vaka ni sa vakarautaki me baleta tiko na dodonu ni tamata kei na veigacagaca tale ni veimatanitu tale e so, na galala mo As provided for in human rights and other applicable international instruments, me tabaki, wasea se vakatetei ira tale eso na rai, itukutuku kei na kila-ka me baleta na dodonu kece vakatomata kei na galala bibi;
- (c) Me vulici, veivosakitaki, vakaduri ka tauri na nanuma ni kena muri, ena lawa kei na kena vakayacori, mai na dodonu kece vakatomata kei na galala bibi kei na mai na veika oqo kei na sala veiganiti tale eso, me da vagolei ira na lewenivanua ki na veika oqori.

Itukutuku 7

Na tamata taucoko e tiko na nona dodonu vakai koya, vakai veimaliwai kei so tale, me Everyone has the right, individually and in association with others, me vakatorocaketaki ka veivosakitaki na vakasama vou eso ni dodonu vakatomata kei na ivakavuvuli kei na kena tutaki na nodra ciqomi.

Itukutuku 8

- 1. Na tamata taucoko e tiko na nona dodonu, vakai koya , vaka veimaliwai kei so tale, me tiko na gaunisala dodonu, e na dua na yavu sega kina na veivakaduiduitaki, me vakaitavi ena matanitu ni nona vanua kei na qaravi ni veika raraba.

2. Oqo e oka kina, na veiwekani, na dodonu, vakayadua kei na vakamaliwai kei na so tale, me soli yani ki na veisoqosoqo vakamatanitu kei na veitabana kei na mataisoqosoqo era kauwaitaka tiko na vakalelewa raraba kei na vakatutu me baleta tiko na veivakatoroicaketaki.

nodra cakacaka kei na kena vakabibitaki ki na dua ga na gacagaca ni nodra cakacaka ka rawa ni vakataotaka se tarova na vakatasoicaketaki, taqomaki kei na kena kilai na dodonu vakatamatta kei na galala bibi.

Itukutuku 9

1. Ena kena vakayagataki na dodonu vakatamata kei na galala taumada, oka kina na kena tosoi ka taqomaki na dodonu vakatamata me vaka e vakamacalataki tiko ena iVakaro oqo, tamata kece e tiko na nodra dodonu, vakaikoya kei na ka veimaliwai kei ira tale eso, me yaga e na dua nai wali kei na noda taqomaki e na gauna e voroki kina na dodonu oqori.
2. Na kenai tinitini, na tamata kecega e tukuni ni sa voroki na nodra dodonu se bula galala, e na matana votu, se mata taki vaka lawa, me kudrurava ka me railesuvi vakatotolo na kudru oya ena dua na vakarorogo raraba ni se mata ni dua nai vakadidike tu vakataki koya, sega ni vaka bi taki vei dua ga, kei na veilewai gugumatua se lewa tale eso ka tauyavutaki ena lawa , ka rawata mai na lewa oqori e dua na vakatulewa, me vaka na lawa, na kena vakarautaki na kena vakadodonutaki, oka kina na kena saumi, na gauna e sa voroki kina na nona dodonu se galala na tamata o ya, ka vakakina na kena vakalawataki na vakatulewa e vure mai kei na cocovi, taucoko ka sega ni lokuyarataki, taucoko ka sega ni lokuyarataki.
3. Ki na kena icavacava vata ga oqo, na Tamata kece e tiko na nona dodonu vakaikoya, kei veimaliwai kei ira tale eso, veiwekani:
  - (a) Na vosakudrukudrutaki ni lawa tu kei na nodra ivakarau na vakaillesilesi yadua kei na isoqosoqo vakamatani tu me baleta na kena voroki na dodonu vakatamata kei na galala bibi, ena kerekere se so tale na sala veiganiti, kivei ira na vakaitutu vakadonui ni matanitu, veiliutaki se vakadonui ni veiliutaki ni matanitu, se dua tale na vakaitutu gugumatua ka vakarautaki mai na ivakarau vakalawa ni Yasana, ka me na tau kina na lewa me baleta na kudru sega ni lokuyarataki;
  - (b) Na tiko ena veirogoci raraba, veitaratara kei na vakatovolei me rawa ni vakavurea e dua na vakasama ena nodra duavata kei na lawa ni matanitu kei na kena icolacola kei na yalayala e veiyasai vuravura;
  - (c) Na kena soli ka vakarautaki na veivuke vakalawa sa vakaivola sa tu vei ira na kenadau se na ivakasala kei na veivuke tale eso e gadrevi ena kena taqomaki na dodonu vakatamata kei na galala bibi.
4. Ki na kena icavacava vata ga oqo, ka salavata kei na iyaya kei na kena iwalewale e veiyasai vuravura, na tamata yadua e tu na dodonu, vakatamata yadua ka veimaliwai kei ira na tani, ki na curumi kei na veitaratara sega ni tarovi ki na veimatanitu ena rawaka raraba se digitaki me ciqoma ka vakasamataka na veitaratara ena veika me baleta na dodonu vakatamata kei na galala bibi.
5. Ena cakava na Yasana e dua na vakadidike koya e sega ni vakatabakidua vei dua, se vakadeitaka ni vakayacori e dua na vakatataro ena gauna e tiko kina na vakanananu dodonu me vakabauti ni sa voroki na dodonu vakatamata kei na galala bibi sa yaco ena dua na yasana ena ruku ni kena lewa.

Itukutuku 10

Ena sega ni dua e vakaitavi kina, ena cakacaka se na nona sega ni via cakava e dua na ka e gadrevi kina, ena kena voroki na dodonu vakatamata kei na galala bibi ka na sega ni dua ena tau vua na itotogi se ka voravora ena dua na mataqali ka sega ni via cakava.

Itukutuku 11

A/RES/53/144

Tikina 6

Na tamata yadua e tu na dodonu, vakatamata yadua ka veimaliwai kei ira tale eso, ki na vakadonui ni nona se nona cakacaka. cakacaka vakalawa. O ira kece era, e na vuku ni nona cakacaka, na rawa ni vakaleqataka na bula dokai vakatamata, dodonu vakatamata kei na galala bibi vei ira tale eso e dodonu me ra rokova na dodonu oqori kei na galala bibi ka vakamura na ivakatagedegede e gadrevi ena matanitu kei na veiyasai vuravura ni itovo se ivakarau vakacacacaka.

Itukutuku 12

1. Sa tu na dodonu vei keda kece, vakayadua ka veimaliwai kei ira tale eso, me da vakaitavi e na tavi vorata na voroki ni dodonu vakatamata kei na galala bibi eso.
2. Ena taura na Yasana na ivakarau kece sara e gadrevi me vakadeitaki kina na nodra taqomaki mai vei ira na vakaitutu gugumatua ni tamata yadua, vakayadua ka veimaliwai kei ira tale e so, mai na ivalavala kaukauwa kecega, na veivakarerei, na veisausaumi, veivakaduiduitaki, veivakasaurarataki se dua tale na cakacaka vakamaliwai e na kenai sau ni nona cakacaka ni dodonu vakarautaki e na i vakaro oqo.
3. E nai sema oqo, e dodonu ki na tamata kecega, vakaikoya kei na veimaliwai kei ira tale eso me ra taqomaki vakavinaka ena ruku ni lawa vakamatani ena kena cakacakataki ni vevorati e na gaunisala malumu, itavi qaravi kei na cakacaka, okati kina na veika e sega ni cakava, cavuti ena Veiyasana ka vakavuna na voroki ni dodonu vakatamata kei na galala bibi, vakakina na ivalavala kaukauwa e vakayacori mai vei ira na ilawalawa se tamata yadua ka na vakaleqa na rekitaki ni dodonu vakatamata kei na galala bibi.

Itukutuku 13

Sa tu na dodonu vei keda kece, vakayadua ka veimaliwai kei ira tale eso, me kerei, ciqomi ka vakayagataki na ivurevure eso ena kena inaki dodonu me tarai cake ka taqomaki na dodonu vakatamata kei na galala bibi ena gaunisala malua, me vaka na itukutuku 3 ni iVakaro oqo.

Itukutuku 14

1. E tiki ni yasana me qarava nai Tavi vakalawa, veiqaravi vaka veiliutaki, se so tale na ivakarau veiganiti me tokona na kila ka vei na tamata kece ena ruku ni lewa ni nodra dodonu vakamatani, vakapolitiki, bula vakailavo, veimaliwai kei na itovo vakavanua.
2. Na ivakarau vakaoqori ena okati kina, *na veiwekani*:
  - (a) Na kena tabaki kei na kena sa vakarautaki raraba tu na lawa kei na lawa ni matanitu kei na iyaya ni dodonu vakatamata ena veiyasai vuravura;

- (b) Na taucoko kei na vakarautaki na tautauvata ni kena vakayagataki na ivolatukutuku ni veimatanitu ena vanua e tiko kina na dodonu vakatamata, oka kina na ripote vakaveimaliwa ni Yasana ki na veisoqosoqo era tauyavutaka na veidinadinati ni dodonu vakatamata raraba ka sa dua toti kina nona sema, ka vakakina na ivakaleka ni itukutuku ni veivosaki kei na ripote vakadonui mai vei ira na kena vakaillesilesi.
- 3. Na Yasana ena vakadeitaka me na veitokoni, ena veivanua e veiganiti kina, na buli kei na vakatorocaketaki ni isoqosoqo vakamatani tu vakataki koya me baleta na kena tosoi ka taqomaki na dodonu vakatamata kei na galala bibi

ena veiyasana taucoko ena ruku ni kena lewa, se ra dauniyadra, ilesilesi ni dodonu vakatamata se dua tale na isoqosoqo ni matanitu.

Itukutuku 15

E nonai tavi na Yasana me tutaka ka vakarautaka na vakavulici ni dodonu vakatamata kei na galala bibi ena ivakatagedegede kece sara ni vuli ka vakadeitaka ni o ira kece era vakaillesilesi me veituberi loya, vakaillesilesi ni lawa, vakaillesilesi ni mataivalu kei na vakaillesilesi raraba me ra vakacuruma na veitiki matau ni veivakavulici ni dodonu vakatamata ena nodra parokaramu ni vuli.

Itukutuku 16

Na Tamata yadua, nai soqosoqo sega nivakamatanitu kei na soqosoqo veiganiti e tiko na nodra itavi bibi I na nodra vukei na lewe ni vanua me ra kila vakavinaka cake na taro me baleta na nodra dodonu taucoko na tamata kei na galala bibi mai na veiitaviqaravi me vaka na vuli, veituberi kei na vakadidike ena veivanua oqo me vaqacotaki vakalevu kina, veimaliwai vakaveiwekani, veiciqomi, vosota, vakacegu kei na veimaliwai ena kedra maliwa na veimatanitu kei na matatamata kecega, kei na soqosoqo ni lotu, nanumi tiko na vei dudui itukutuku ni isoqosoqo kei na itikotiko raraba ka ra vakayacora kina na nodra itaviqaravi.

Itukutuku 17

Ena kena vakayagataki na dodonu kei na galala ka tukuni tiko ena iVakaro oqo, na tamata yadua e vakaitavi vakaikoya ga, se veimaliwai kei so tale, me ra na vakatokai e na ka yalani koto kei na icolacola ni veiqarvi ni veiyasai vuravura ka ra vakatau ena lawa me baleta duadua ga na kena taqomaki me kilai ka rokovi na nodra dodonu kei na nodra galala e so kei na kena sotavi na veika e gadrevi ena bula dodonu, soqosoqo raraba kei na bula veiganiti e na soqosoqo vagalala

Itukutuku 18

1. Sa noda itavi na tamata yadua ki na itikotiko raraba, ka rawa duadua kina na galala kei na taucoko ni kena vakatorocaketaki na nona ivakarau ni bula.
2. Na tamata yadua, veimatasoqosoqo, kei na veitabana ni veiqaravi e tiko na nodra itavi mera qarava, ena vuku ni kena vakatotorocaketaki kei na maroroi ni vakavulewa, ka vaka talega kina na kena maroroi na dodonu ni tamata yadua. E okati talega kina na galala ni tamata yadua, me rawa kina ni vakatorocaketaki na veiqaravi kei na veimatasoqosoqo, yavutaki tu vakavinaka ena yavu ni vakavulewa ni matanitu.
3. Tamata yadua, ilawalawa, isoqosoqo kei na isoqosoqo sega ni vakamatanitu e tiko talega e so na veiqaravi kei nai tavi bibi na kena vakavurei, me vaka e ganiti, ki na kena tosoi cake na dodonu ni tamata yadua ki na dua na ota ni veimaliwai kei na veiyasai vuravura ka tuvai kina na dodonu kei na galala me vaka e vakarautaki ki na iVakaraitaki Raraba ni Dodonu Vakataamata kei na dodonu vakatamata tale eso kei na kena gacagaca tale koya e kilai rawa.

Itukutuku 19

A/RES/53/144

Tikina 8

Ena sega ni vakadewataki e dua na ka ena iVakaro sa volai koto oqo me baleta e dua na tamata, ilawalawa se dua na tiko ni soqosoqo se dua na yasana na dodonu me vakaitavi ena dua ga na itaviqaravi se me vakayacori e dua na ivalavala ka vakatautaki kina na kena na rawa ni vakarusai na dodonu kei na galala bibi e cavuti koto e na ivakaro oqo.

Itukutuku 20

Ena sega ni vakadewataki e dua na ka ena iVakaro sa volai koto oqo kevaka e vakatarai na Veiyasana me veitokoni ka tokona na nodra itaviqaravi na tamata yadua, ilawalawa yadudua, isoqosoqo, se soqosoqo sega ni vakamatanitu veisaqasaqa mai na veika e vakarautaki ena na vakadinadina ni veimataniu cokovata.